

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מתן שירותים ללקוחות ברקע משטרי סנקציות

עדכוני לקוחות

מאז החלה המלחמה באוקראינה, הטילו ארה"ב, האיחוד האירופי, בריטניה ומדינות נוספות סנקציות חסרות תקדים כנגד רוסיה, בלארוס וגורמים הקשורים אליהן. על רקע זה, פרסם הפיקוח על הבנקים בעבר [מכתב](#) למנהלי הבנקים בדבר סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימת סנקציות. כעת, מפרסם הפיקוח על הבנקים להערות הציבור [טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין](#) חדשה בנושא "מתן שירותים ללקוחות ברקע משטרי סנקציות" ("טיוטת ההוראה"). טיוטת ההוראה מבקשת לקבוע הוראות שתאפשרנה איזון בין ניהול סיכונים אפקטיבי לבין מתן שירות בנקאי הולם ללקוחות המושפעים ממשטרי סנקציות.

להלן עיקרי טיוטת ההוראה:

- 1. חובת קביעת מדיניות ניהול סיכונים** – התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע מדיניות ונהלים לשימוש ברשימות סנקציות, תוך הערכת הסיכונים הכרוכים בהפרה או עקיפה של סנקציות.
- 2. איסור על הימנעות גורפת ממתן שירות** – טיוטת ההוראה מבהירה כי אין לנהל סיכונים בדרך של הימנעות גורפת מראש ממתן שירותים ללקוחות המושפעים ממשטרי סנקציות אלא יש לבחון את נסיבות ומהות השירות המבוקש.
- 3. חובות שקיפות כלפי הלקוח** – במקרה של הגבלת פעילות פיננסית של לקוח, על הבנק למסור ללקוח בכתב את החלטתו בהקדם האפשרי, תוך פירוט הנימוקים להחלטה. כמו כן, יש למסור ללקוח את סוג הפעולות אותן רשאי לבצע וכן את ערוצי השירות הזמינים העומדים לרשותו.
- 4. סירוב סביר** – סירוב למתן שירות בשל יישום מדיניות ניהול סיכונים בקשר לשימוש ברשימות סנקציות לא ייחשב כסירוב בלתי סביר לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

טיוטת ההוראה מדגישה את הצורך באיזון בין ניהול הסיכונים הנובעים ממשטרי סנקציות (שעשויים לכלול למשל סיכוני ציות, הלבנת הון, סיכונים משפטיים וסיכוני מוניטין) לבין החובה לספק שירות בנקאי הולם ללקוחות בהתאם להוראות הדין ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

יובהר, כי טיוטת ההוראה אינה גורעת מהחובות הקבועות בדין ובהוראות ניהול בנקאי אחרות, כגון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310 בנושא "ניהול סיכונים".

טיוטת ההוראה פתוחה להערות הציבור עד ליום 26 ביוני 2025.

אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה או התייעצות בנושא.

* עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

רבקה גניס שפוטובסקי
שותפה

אסף הראל
שותף